

af FINN GADE KNUDSEN

UV-lys desinficerer køernes drikkevand

Hos Laust Stenger ved Rødding er køernes lyst til vand steget efter, at han fik påmonteret et UV-anlæg.

Laust Stengers 300 økologiske årskøer uden for Rødding har igen-igen længere tid haft en faldende lyst til at drikke vandet i deres drikkekar, og selvom Laust Stenger og hans ansatte satte ind med øget rengøring af vandkarrene, virkede det ikke til at have en effekt.

- Vandkarrene blev snavset og slimet, og vi troede først, det skulle løses med rengøring, fortæller han.

Men da Laust Stenger kom til at tale med Pernille Snitkjær fra firmaet A3N, som blandt andet sælger UV-desinfektion til vand, blev han enig med sig selv om at købe et anlæg i håb om, at det kunne hjælpe.

Vand er vigtig

Der er ingen tvivl om, at vand er blandt de vigtigste faktorer for, at koen har optimale forhold til at producere mælk. Derfor er det afgørende, at der er rigeligt med rent vand til rådighed i stalden.

- Selvom man ikke kan kalde det et fodermiddel, er vand nok et af de mest afgørende faktorer i en god mælkeproduktion, siger Laust Stenger og fortsætter:

- Vand kan i mange tilfælde virke som medicin. Hvis en ko får drukket rigeligt, bliver alle affaldsstoffer rensset ud.

Sollys holder søer rene

UVC-strålerne, der bruges i denne enhed, er de samme, som findes i sollyset, og som gør dig solskoldet på en solskinsdag. Disse stråler

har den egenskab, at de kan ødelægge og dræbe mikroorganismerne, men det kræver, at UV-strålerne rammer organismen.

- Det er de samme stråler, som via sollyset er med til at undgå, at søer og vandhuller i naturen ender som den rene bakteriesuppe, forklarer Pernille Snitkjær.

Denne desinfektionsmetode, som er helt uden brug af kemiske stoffer, bunder i forskning, som viser at mikroorganismerne dræbes effektivt ved bestråling af UVC med et optimalt niveau på 260 nanometer (nm).

Udover vand kan UV-stråler også bruges til desinfektion af andre ting såsom adgangsluser til mange udenlandske staldanlæg. Ved hjælp af UVC-stråler kan man med 99,9 procents effektivitet

Her er nogle områder hvor UV lys anvendes i dag:

- Desinfektion af emballage, maskiner og transportbånd
- Sikring af sterile rum
- Kontrol over luftbårne vira og bakterier i produktionsrum, pakkerier, opholdsrum, venteværelser, kontormiljøer osv.
- Rent spildevand og desinfektion af emulsion/olier
- Sikring af drikkevandssystemer
- Smitte beskyttelse i luft ind og ud af stalden
- Sikring af rene adgangsrum/sluser
- Rent drikkevand på staldniveau og sektioner
- Foder- og vandtanke renholdelse

**Biomin®
Mega Top**

Tilskudsfoder til kalve

Dokumenteret effekt i Dansk forsøg:

- Forbedret vækst
- Forbedret gødningskonsistens
- Sunde kalve

“Mine kalve vokse hurtigere og har mindre diarré”

Findes på vikshop.dk

 VIKING®

Naturally ahead

Køerne hos Laust Stenger er begyndt at yde mere, efter at de drikker mere vand.

bekæmpe vira og bakterier uden brug af kemikalier og dermed uden forurening af vores omgivelser til gavn for mennesker og natur.

Celletallet faldt

Hos Laust Stenger ved Rødding har UVC-strålerne sat sine tydelige spor. Selvom han er meget forsigtig med at konkludere så firkantet på, at det lige netop er UV-desinfektionen, der har virket, er der en række ting, der er forbedret.

- Vi har fået cirka to liter mælk mere pr. ko pr. dag i tanken, og samtidig er celletallet faldet fra cirka 200.000 til omkring 104.000 til 150.000 nu, fortæller han og fortsætter:

- Vi oplever også en forbedret reproduktion, men igen skal vi nok være forsigtig med at give UV-strålerne æren for alle forbedringer.

Når en ko ikke får tilstrækkelig med vand, fungerer vommen ifølge Pernille Snitkjær ikke, og når vommen ikke fungerer, er der mange ting, som ikke fungerer optimalt. Derfor er hun ikke så forsigtig med at konkludere, at UV-desinfektionen er årsag til mange af de forbedringer, som Laust Stenger oplever.

- Vi har ikke eksempler på landmænd, der ikke oplever klare forbedringer efter opsætning af det her anlæg, fortæller hun.

Billig og effektiv løsning

Hvis man ser på den udvikling, som Laust Stenger har set, siden han tog UV-desinfektion i brug, tegner der sig et billede af et effektivt system, som ved hjælp af rene vand løser en række udfordringer, uden at det koster en formue.

Tabel 1

Testresultater	med uv	med uv	uden uv	uden uv	med uv	med uv
Hold	201504	201505	201506	201507	201508	201509
Slagtedato	31-05-15	12-07-15	23-08-15	04-10-15	15-11-15	27-12-15
Slagtealder	33,1	33,2	33,2	33,2	33,2	33,2
Slutvægt	2192	2088	2076	2045	2051	2187
Foderforbrug 2.200 g	1,49	1,52	1,53	1,53	1,52	1,5
Trædepudescore	7	18	80	29	9	5

Testen er udført hos Jan Holm Rudebeck, Skjern i et kyllingehus med ca. 30.000 kyllinger pr. hold.

- Et anlæg koster mellem 10.000 og 15.000 kroner afhængig af, hvor stor kapacitet det skal have, fortæller Pernille Snitkjær og fortsætter:

- Dertil skal det så siges, at pæren skal skiftes efter 10.000 timer, hvilket svarer til cirka 14 måneder. En ny pære koster omkring 600-800 kroner.

Når anlægget er købt, skal man selv sørge for at få en VVS-mand til at montere den, men det er ikke en kompliceret opsætning, så det burde ikke være den store udgift.

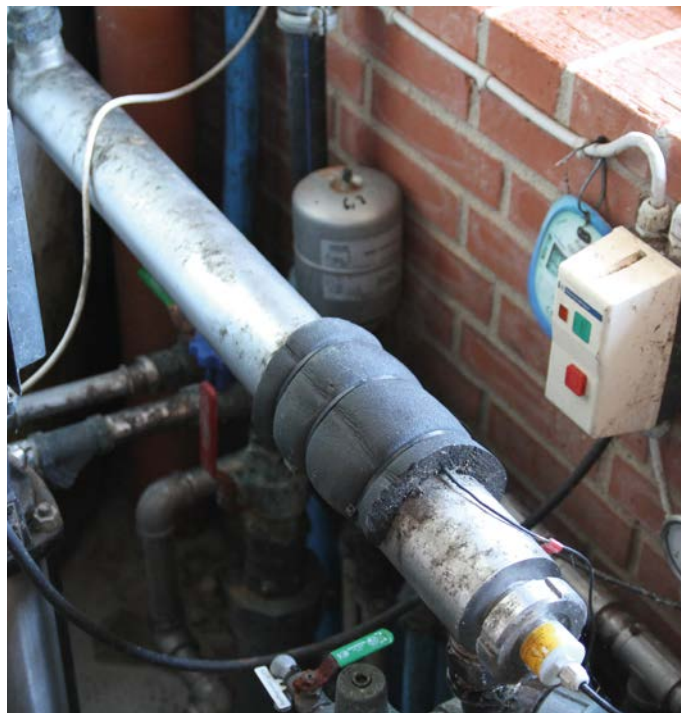
Laust Stenger kan ikke umiddelbart svare på, hvor meget det koster i daglig elforbrug, men han mener ikke, det er en afgørende faktor.

Test hos kyllinger

Der er endnu ikke lavet test hos mælkeproducenter, men Pernille Snitkjær kan fremvise resultater fra en mindre test, de har lavet hos en kyllingeproducent ved Skjern. Her blev der kørt hold igennem med UV-desinfektion og hold uden. På den måde kunne man måle på tilvækst og sygdomme med og uden UV rensset vand.

- Det vi ser, når vi kigger på hans resultater er, at kyllingernes trædepudscore er markant bedre i de hold med UV rensset vand, fortæller Pernille Snitkjær.

Selvom testen ikke kan overføres direkte til malkekvæg, så

Det er et simpelt anlæg, som ikke kræver meget plads, og heller ikke er særlig kompliceret at opsætte.

viser den alligevel et signal om, at UV-desinfektion af vand har en gavnlig effekt, hvilket stemmer godt overens med det, Laust Stenger oplever.

TÆNK NYT - REDUCER FODEROMKOSTNINGERNE

Øg fokus på vompleje med kornfodring

Hvad er fordelene ved at anvende Maxammon i dit korn:

- Højere råproteinhold på min. 4%
- Reduktion af indkøbt protein som soya og raps
- Høj pH og fungerer som vombuffer
- Lagerfast i min. 12 måneder
- Ingen tørringsomkostninger
- Optimal anvendelse til korn indeholdende 14-20% vand

Besøg vores hjemmeside for yderligere info om Maxammon såvel som vores andre produkter.

Allaboutcows ApS

Mobil: 2146 2046 . E-mail: mhd@allaboutcows.dk . www.allaboutcows.dk